

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibvs, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodière

Complectens Sanctos Mensivm|| Maii Et Ivnii

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1576-

VD16 S 10258 - 10263

De S. Ediltrude siue Edildrida regina & virgine.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77393)

DE S. EDILTRVDE ABBATISSA.

851

Verum assumpto Episcopatu, semper se humilem proferebat, quia sciebat se apud Deum excelsum futurum, si humilitatem sectatus fuisset. Pecunia vero de redditibus Ecclesie, quæ manus eius attingebat, confestim pauperibus erogabatur. Castissima etiam coniunx eius non discedebat ab eo. Erat autem vir sanctus miræ prudentiæ, & rhetoricis literis eruditus, quod scripta eius, quæ ad nos peruenerunt, valde patefecerunt. Nam cum ad diuersos tam versu, quam prosa scriberet, de virtutibus beati Martini sex versu conscripsit libros. Scripsit & alios versiculos in laudem eius, viditque eum in corpore positum, & oculum suum ab eo illuminatum recepit. Qui tantum in virtute per multiplicata gratiarum spiritualium charismata resplenduit, ut ante obitum suum, ipsum Martinum, Ianuariumque Italicum, priusquam spiritum redderet, corporis oculis contemplaretur. Iam enim de hoc mundo illi migrauerant. Et quia de huius beati vita nihil legeram, idcirco ea, quæ per relationem fidelium cognouimus, dum de eleemosynis proloqui voluimus, memorauimus. De transitu autem eius est apud nos magna lectio, ideo eum ex ordine profecuti non sumus. Ecce quid tribuit eleemosyna, ecce quales thesauros sanctis suis, qui ipsum in pauperibus diligunt, Deus indulget. E contrario avaritiæ malo inhiantibus, quæ nequiter concupiscunt, aufert, iuxta illud Euangelij sancti oraculum: Quia qui habet, dabitur ei, & abundabit: qui autem non habet, & quod videtur habere, auferetur ab eo.

Humilitas & liberalitas eius.

Matt. 23.

VITA S. SANCTÆ EDILTRVDIS SIVE EDILDRIDAE REGINAE ET VIRGINIS, AVTHORE VENERABILI Bedæ. Historiæ Ecclesiast. gentis Anglorum lib. 4. Cap. 19.

ACCEPTIT autem rex Egfridus coniugem nomine Edildridam, filiam Annæ regis Orientalium Anglorum, cuius sæpe mentionem fecimus, viri bene religiosi, ac per omnia mēte & opere egregij: quam & alter ante, illum vir habuerat uxorem, princeps videlicet Australium Giriorum, vocabulo Tonbert: sed illo post modicum temporis, ex quo eam accepit, defuncto, data est regi præfato. Cuius consortio cum vteretur duodecim annis, perpetua tamen mansit virginitatis integritate gloriosa, sicut mihi met sciscitanti (cum hoc, an ita esset, quibusdam venisset in dubium) beatae memoriæ Vuilfridus Episcopus referebat, dicens se testem virginitatis eius esse certissimum, adeo ut Egfridus promissit se ei terras ac pecunias multas esse donaturum, si reginæ posset persuadere eius uti conubio, quia sciebat illam nullum virorum plus illo diligere. Nec diffidendum est, nostra etiam aetate fieri potuisse, quod auctore præcedente aliquoties factum fideles historiæ narrat, donante vno eodemque Domino, qui se nobiscum vsque in finem seculi manere pollicetur. Nā etiam signum diuini miraculi, quo eiusdem foemina sepulta caro corrupti non potuit, indicio est, quod à virili cōtactu incorrupta perdurauerit. Quæ multum diu regem postulans, ut seculi curas relinquere, atque in monasterio tantum vero regi Christo seruire permitteretur, vbi vix aliquādo impetrauit, intrauit monasteriū Ebbæ Abbatisæ, quæ erat amita Egfridi regis positum in loco, quæ Coludi vrbē nominant, accepto velamine sanctimonialis habitus à præfato antistite Vuilfrido. Post annum verò ipsa facta est Abbatisa in regione, quæ vocatur Elge: vbi constructo monasterio, virginum Deo deuotarum per pluriimum mater virgo & exemplis vitæ celestis esse ccepit, & monitis. De qua ferunt, quia ex quo monasterium petijt, nūquam lineis, sed solum lanceis vestimētis uti voluerit, raroque in calidis balneis, præter imminentibus solennijs maioribus, verbi gratia, Paschæ, Pentecostes, Epiphaniæ, lauari voluerit, & tunc diuissima omnium, lotis prius suo suarumque ministrarum obsequio ceteris, quæ ibi essent, famulabus Christi. Rarò etiam, præter maiora solennia vel arctiorem necessitatem, plus quam semel per diem manducauerit semper, si non infirmitas grauior prohibuisset. Ex tempore matutinae synaxeos vsque ad ortum diei, in ecclesia precibus intenta persisterit. Sunt etiam, qui dicunt, quod per prophetiæ spiritum, & pestilentiam, qua ipsa esset moritura, prædixerit, & numerum quoque

Iunij 99.

Ediltrudis in coniugio permanet virgo.

Matt. 28.

Petit monasterium.

Fit Abbatisa.

Perpetua abstinencia eius.

Preces eius.

Abitē vita. eorum, qui de suo monasterio hoc essent de mundo rapiendi, palam cunctis presentibus intimauerit. Rapta est autem ad Dominum in medio suorum post annos septē, ex quo Abbatissā gradum susceperat: & æquē, vt ipsa iusserat, non alibi quā in medio eorum iuxta ordinem, quo transferat, ligneo in locello sepulta.

* decem Cui successit in ministerium Abbatissā soror eius Sexburga, quam habuerat in conjugem Earconbertus rex Cantuariorum: & cum * sexdecim annos esset sepulta, placuit eidem sorori Abbatissā leuari ossa eius, & in locello nouo posita, in ecclesiam transferri. Iussitque quosdam ē fratibus quærere lapidem, de quo locellum in hoc facere possent. Qui ascensa nauī (ipsa enim regio Elge, vndique est aquis & paludibus circumdata, neque lapides maiores habet) venerunt ad ciuitatulam quandam de solatam, nō procul inde sitam, quæ lingua Anglorum Grandacesfir vocatur, & mox inuenerunt iuxta muros ciuitatis locellum, de marmore albo pulcherrimē factum, operculo quoque similis lapidis aptissimē tectum. Vnde intelligentes à Domino suum iter esse prosperatum, grates agentes, retulerunt ad monasterium. Cumq; corpus sacrae virginis ac spōsæ Christi aperto sepulcro esset prolatum in lucem, ita incorruptū inuentum est, ac si eodem die fuisset defuncta, siue humo condita: sicut & præfatus antistes Vuilfridus, & multi alij, qui nouēre, testantur. Sed certiori notitia medicus Cinfrius, qui & morienti illi, & eleuatæ de tumulo adfuit, referre erat solitus, quod illa infirmata, habuerat tumorem maximum sub maxilla: & iusserunt me, inquit, incidere tumorem illum, vt efflueret noxius humor, qui inerat. Quod dum facerem, videbatur illa per biduum aliquanto leuius habere, ita vt multi putarent, quod sanari posset à languore. Tertia autem die prioribus aggrauata doloribus, & rapta confestim de mundo, dolorem omnem ac mortem perpetua salute ac vita mutauit.

Post multos annos corpus defuncte in corruptum. Cumque post ram multos annos eleuanda essent ossa de sepulcro, & extento desuper papillione, omnis congregatio, hinc fratrum, inde sororum psallens circumstaret, ipsa autem Abbatissa intus cum paucis ossa eleuatura & delatura intrasset, repētē audiuit Abbatissam intus clara voce proclamare: Sit gloria nomini Domini. Nec multo post clamauerunt me intrò, referato ostio papillonis, vidiq; eleuatum de tumulo & positum in lectulo corpus sacrae Deo virginis, quasi dormientis simile. Sed & discooperto vultus indumento, monstrauerunt mihi etiam vultus incisuræ, quod feceram, curatum, ita vt mirum in modum pro aperto & hiante vulnere, cum quo sepulta erat, tenuissima tunc cicatricis vestigia apparerēt. Sed & linteamina omnia, quibus inuolutum erat corpus, integra apparuerunt, & ita noua, vt ipso die viderētur castis eius membris esse circumdata. Ferunt autem, quia cum præfato tumore ac dolore maxillæ siue colli premeretur, multum delectata sit hoc genere infirmitatis, ac solita dicere: Scio certissimē, quia meritò in collo pondus languoris porto, in quo iuuenulam memini me superuacua monilia pondera portare: & credo, quod ideò me superna pietas dolore colli voluit grauari, vt sic absoluat à reatu superuacua leuitatis, dum mihi nunc pro auro & margaritis, de collo rubor tumoris ardorq; promineat.

Item linteamina. Contigit autem tactu indumentorum eorundem, & dæmonia ab obsessis fugata corporibus, & infirmitates alias aliquoties esse curatas: & loculum, in quo primo sepulta est, nonnullis oculos dolentibus saluti fuisse perhibēt: qui cum suum caput eidem loculo apponentes orāssent, mox doloris siue caliginis incommodum ab oculis auerent. Lauērunt igitur virginis corpus, & nouis indutum vestibus intulerunt in ecclesiam, atque in eo, quod allarum erat, sarcophago posuerunt, vbi vsque hodiè in magna veneratione habetur. Mirum verò in modum ita aptum corpori virginis sarcophagum inuentum est, ac si ei specialiter præparatum fuisset: & locus quoq; capitis superiorum fabrefactus, ad mensuram capitis illius aptissimē figuratus apparuit. Est autem Elge in prouincia Orientalium Anglorum regio familiarum circiter sexcentarum, in similitudinem insulæ vel paludibus (vt diximus) circumdata, vel aquis. Vnde & à copia anguillarum, quæ in eisdem paludibus capiuntur, nomen accepit, vbi monasterium habere desiderauit memorata Christi famula, quoniam de prouincia eorundem Orientalium Anglorum ipsa, vt præfati sumus, carnis originem duxerat.